

فهرست مطالب

پیش‌گفتار.....	۹
مقدمه.....	۱۱
فصل نخست: اصول عقلی استنباط.....	۱۹
مبحث نخست: کلیات فصل.....	۱۹
گفتار نخست: تعریف عقل و نحوه دلالت آن بر مسایل اصولی.....	۱۹
گفتار دوم: روش‌های استدلال عقلی در استنباط حقوقی.....	۲۴
مبحث دوم: مستقلات عقلی.....	۳۰
گفتار نخست: تعریف مستقلات عقلی و مثال آن.....	۳۰
گفتار دوم: قلمرو مسایل مستقلات عقلی.....	۳۳
گفتار سوم: ملازمه بین حکم عقل و حکم شرع و مثال آن.....	۳۵
گفتار چهارم: لزوم عقلی تبعیت شرع از عقل و موارد آن.....	۳۷
مبحث سوم: غیرمستقلات عقلی.....	۳۸
گفتار نخست: تعریف غیرمستقلات عقلی و مثال آن.....	۳۹
گفتار دوم: مقدمه واجب.....	۴۰
مبحث چهارم: روش استدلال در قیاس اصولی، منطقی و استقرا.....	۴۷
گفتار نخست: روش استدلال در قیاس اصولی.....	۴۸
گفتار دوم: روش استدلال در قیاس منطقی.....	۵۲
گفتار سوم: روش استدلال در استقرا.....	۵۳
گفتار چهارم: اقسام قیاس مستنبط‌العله و نقد و ارزیابی هر کدام.....	۵۶
فصل دوم: اصول نقلی استنباط.....	۶۷
مبحث نخست: اصول استنباط از آیات قرآن.....	۶۷
گفتار نخست: مقصود از منبع بودن آیات قرآن برای استنباط احکام.....	۶۷
گفتار دوم: روش‌های استنباط از آیات قرآن.....	۶۸
مبحث دوم: اصول استنباط از سنت معصوم.....	۷۵
گفتار نخست: تعریف سنت و منابع آن.....	۷۵
گفتار دوم: علوم حدیث‌شناسی، اقسام حدیث و روش پذیرش حدیث.....	۷۶
گفتار سوم: روش استنباط از روایات معصوم.....	۷۹
مبحث سوم: اصول استنباط از اجماع.....	۸۲

گفتار نخست: تعریف و نقش کاشفیت اجماع در دلیل آن	۸۳
گفتار دوم: شرایط اعتبار و دلالت اجماع	۸۵
گفتار سوم: روش استنباط با اجماع	۹۲
فصل سوم: اصول حجیت منابع استنباط	۹۳
مبحث نخست: تعریف حجیت و کاربرد آن در استنباطات حقوقی	۹۳
گفتار نخست: تعریف حجیت و مثال آن	۹۳
گفتار دوم: کاربرد حجیت در استنباطات حقوقی و مثال آن	۹۵
مبحث دوم: تعریف، اقسام و حجیت قطع	۹۷
گفتار نخست: تعریف قطع و اقسام آن	۹۷
گفتار دوم: حجیت قطع	۱۰۲
مبحث سوم: عدم حجیت مطلق ظنون و دلیل آن	۱۰۳
گفتار نخست: تعریف ظنون و اقسام آن	۱۰۳
گفتار دوم: عدم حجیت احکام شرعی مُتَّخَذ از ظنون مطلق و دلیل آن	۱۰۵
مبحث چهارم: حجیت ظنون خاص و دلیل آن	۱۰۷
گفتار نخست: تعیین اصل، مصادیق و ماهیت حجیت ظنون خاص	۱۰۸
گفتار دوم: حجیت ظهور الفاظ در معنایابی مراد قانون‌گذار و دلیل آن	۱۱۵
گفتار سوم: حجیت خبر واحد	۱۱۶
گفتار چهارم: حجیت شهرت	۱۲۴
گفتار پنجم: حجیت نظریه کارشناس	۱۳۳
فصل چهارم: اصول عملی استنباط	۱۴۱
مبحث نخست: کلیات اصول عملی	۱۴۱
گفتار نخست: تعریف، اقسام و ماهیت اصول عملی	۱۴۱
گفتار دوم: تقسیم اصول عملی به عقلی و شرعی و معنای هر کدام	۱۴۶
گفتار سوم: تقسیم اصول به اصل حکمی، اصل موضوعی و اصل مشترک	۱۴۷
گفتار چهارم: تعداد اصول عملی	۱۴۹
گفتار پنجم: فرق بین اصل و اماره	۱۵۲
مبحث دوم: استصحاب	۱۵۲
گفتار نخست: تعریف استصحاب و مقایسه آن با نهادهای مشابه	۱۵۳
گفتار دوم: معنای حجیت استصحاب و ماهیت دلالت و آثار آن	۱۶۲
گفتار سوم: ادله حجیت استصحاب	۱۶۵
گفتار چهارم: اقسام استصحاب و اقوال نه‌گانه در استصحاب	۱۷۰

فهرست مطالب □ ۷

گفتار پنجم: شرایط اجرای استصحاب	۱۷۷
گفتار ششم: تعارض استصحاب با اصول دیگر	۱۹۷
مبحث سوم: اصل برائت	۲۰۱
گفتار نخست: تعریف و کاربرد اصل برائت	۲۰۲
گفتار دوم: تفاوت و تشابه اصل برائت با نهادهای مشابه	۲۰۴
گفتار سوم: شرایط اجرای اصل برائت	۲۰۷
گفتار چهارم: اقسام برائت و تفاوت و تشابه آن	۲۱۱
گفتار پنجم: اقسام شبهه و محل نزاع اصولیان	۲۱۲
گفتار ششم: لزوم و عدم لزوم جست‌وجو در شبهات موضوعی	۲۱۶
گفتار هفتم: ادله اثبات برائت شرعی و عقلی	۲۱۷
مبحث چهارم: اصل تخییر	۲۲۶
گفتار نخست: تعریف اصل تخییر و اقسام آن	۲۲۶
گفتار دوم: اقسام و اقوال اصولیان در دوران امر بین دو محذور	۲۲۹
گفتار سوم: کاربرد و شرایط اجرای اصل تخییر	۲۳۱
مبحث پنجم: اصل احتیاط و اشتغال	۲۳۲
گفتار نخست: تعریف، کاربرد، ماهیت و قلمرو احتیاط	۲۳۲
گفتار دوم: ادله اصل احتیاط	۲۳۷
گفتار سوم: شرایط اجرای اصل احتیاط	۲۴۷
فصل پنجم: اصول تعارض ادله استنباط	۲۵۱
مبحث نخست: کلیات فصل	۲۵۲
گفتار نخست: اصولی بودن مسئله تعارض و ترجیح	۲۵۲
گفتار دوم: تعریف و شرایط تعارض	۲۵۴
گفتار سوم: تعریف تراحم و فرق آن با تعارض	۲۶۴
مبحث دوم: تراحم ادله و احکام و آثار آن	۲۶۷
گفتار نخست: اقسام تراحم دو دلیل و منشأ آن	۲۶۷
گفتار دوم: ملاکات و مرجحات دو متزاحم	۲۶۸
گفتار سوم: راه حل تراحم و تعارض سه دلیل با یکدیگر	۲۷۰
مبحث سوم: تعارض ذاتی ادله و احکام و آثار آن	۲۷۲
گفتار نخست: قلمرو تعارض ذاتی دو دلیل و مثال آن	۲۷۲
گفتار دوم: اصل اولی در دو دلیل متعارض ذاتی	۲۷۴
گفتار سوم: اصل ثانوی در دو دلیل متعارض ذاتی	۲۷۴
مبحث چهارم: تعارض ظاهری ادله و احکام و آثار آن	۲۸۲

۸ □ کاربرد مسایل اصول فقه در حقوق: دوره بنیادین

گفتار نخست: تعریف چند اصطلاح و مثال هر کدام	۲۸۲
گفتار دوم: موارد تعارض ظاهری دو دلیل و راه حل هر کدام	۲۸۶
گفتار سوم: جمع بین دو دلیل متعارض ظاهری با قاعده جمع عرفی	۲۸۹
گفتار چهارم: اسباب تقدم در تعارض ظاهری دو دلیل	۳۰۸
گفتار پنجم: جمع بین تعارض ظاهری دو دلیل یقینی و ظنی و مشکوک	۳۱۷
فهرست منابع	۳۲۳